

Teismo praktikos rinkinys

GENERALINIO ADVOKATO
PRIIT PIKAMÄE IŠVADA,
pateikta 2024 m. rugsėjo 12 d.¹

Byla C-93/23 P

**Europos Sąjungos intelektinės nuosavybės tarnyba (EUIPO)
prieš**

Neoperl AG

„Apeliacinis skundas – Europos Sąjungos prekių ženklas – Reglamentas (ES) Nr. 207/2009 – 4 straipsnis – Žymenys, galintys sudaryti ES prekių ženklą – Paraiška įregistruoti pozicinį lytėjimo prekių ženklą, vaizduojantį cilindro formos santechninį įdėklą – 7 straipsnis – Absoliutūs atsisakymo registruoti pagrindai – Paraiškos atmetimas – Reglamentas (ES) 2017/1001 – 72 straipsnio 3 dalis – Ieškinys – Išankstinio apeliacinių skundų priėmimo mechanizmas – Byla, kurioje keliamas svarbus klausimas, susijęs su Sąjungos teisės vienove, darna ar raida“

I. Įvadas

1. Apeliaciniu skundu Europos Sąjungos intelektinės nuosavybės tarnyba (EUIPO) prašo panaikinti 2022 m. gruodžio 7 d. Europos Sąjungos Bendrojo Teismo sprendimą *Neoperl / EUIPO (Cilindro formos santechninio įdėklo vaizdas)*(T-487/21, toliau – skundžiamas sprendimas, EU:T:2022:780), kuriuo šis panaikino 2021 m. birželio 3 d. EUIPO penktosios apeliacinės tarybos sprendimą (byla R 2327/2019-5), susijusį su pozicinio lytėjimo prekių ženklo, vaizduojančio cilindro formos santechninį įdėklą, registracija kaip Europos Sąjungos prekių ženklo (toliau – ginčijamas sprendimas).

2. Šis apeliacinis skundas grindžiamas vieninteliu pagrindu, susijusiu su tuo, kad Bendrasis Teismas pažeidė 2017 m. birželio 14 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) 2017/1001 dėl Europos Sąjungos prekių ženklo² 72 straipsnio 3 dalį. Vis dėlto EUIPO pateiktuose argumentuose keliami svarbūs klausimai dėl *Bendrojo Teismo atliekamos* šios Sąjungos agentūros *apeliacinės tarybos sprendimo teisminės peržiūros apimties*. Konkrečiai šiame apeliaciniame skunde Teisingumo Teismo prašoma priimti sprendimą dėl minėta nuostata Bendrajam Teismui suteiktos teisės pakeisti sprendimą apimties ir įgyvendinimo sąlygų. Tiek, kiek šie klausimai susiję su kompetencijos suteikimu, jie yra konstitucinio pobūdžio. Be to, atsakymas į šiuos klausimus gali turėti reikšmingą poveikį ne vien ginčui pagrindinėje byloje, o visai Sąjungos teismų sistemai.

¹ Originalo kalba: prancūzų.

² OL L 154, 2017, p. 1.

3. Būtent dėl šių priežasčių šis apeliacinis skundas buvo priimtas nagrinėti pagal Europos Sąjungos Teisingumo Teismo statuto 58a straipsnyje nustatytą apeliacinių skundų išankstinio priėmimo mechanizmą (toliau – apeliacinių skundų filtravimo mechanizmas). Nuo 2019 m. gegužės 1 d., kai buvo įdiegtas šis mechanizmas, Teisingumo Teismas priėmė nagrinėti nedaug apeliacinių skundų, visų pirma dėl to, kad sąlygos, kurias reikia atitikti, yra griežtos. Apeliacinius skundus, kuriems taikomas šis mechanizmas, leidžiama priimti nagrinėti tik tuo atveju, jei juose keliamas klausimas yra svarbus Sąjungos teisės vienovei, darnai ar raidai. Būsimas Teisingumo Teismo sprendimas padės paaiškinti, kaip šie kriterijai turi būti aiškinami atsižvelgiant į teisinės praktikos interesus.

II. Teisinis pagrindas

4. Atsižvelgiant į nagrinėjamos prekių ženklo registracijos paraiškos pateikimo datą, t. y. 2016 m. rugsėjo 1 d., kuri turėjo lemiamą reikšmę nustatant materialinę teisę, taikytiną nagrinėjant, ar yra absoliučių atmetimo pagrindų, ginčui Europos Sąjungos Bendrajame Teisme buvo taikomos 2009 m. vasario 26 d. Tarybos reglamento (EB) Nr. 207/2009 dėl Europos Sąjungos prekių ženklo³ materialinės nuostatos, kai taikytina, iš dalies pakeistos 2015 m. gruodžio 16 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentu (ES) 2015/2424, kuriuo iš dalies keičiamas Reglamentas Nr. 207/2009 ir Reglamentas Nr. 2868/95 ir panaikinamas Komisijos reglamentas (EB) Nr. 2869/95 dėl Vidaus rinkos derinimo tarnybai (prekių ženklaus ir pramoniniam dizainui) mokamų mokesčių⁴. Reglamentas Nr. 207/2009 buvo pakeistas Reglamentu 2017/1001. Pastarasis reglamentas taikomas šios bylos procesiniams aspektams.

Reglamentas Nr. 207/2009

5. Reglamento Nr. 207/2009 4 straipsnyje „Žymenys, galintys sudaryti [Europos Sąjungos] prekių ženklą“ nustatyta:

„[Europos Sąjungos] prekių ženklą gali sudaryti bet kokie žymenys, kuriuos galima pavaizduoti grafiškai, būtent: žodžiai, tarp jų asmenų pavardės, dizainas, raidės, skaitmenys, išorinis prekių arba jų įpakavimo vaizdas, jeigu jie leidžia atskirti vienos įmonės prekes ar paslaugas nuo kitų įmonių prekių ar paslaugų.“

6. Šio reglamento 7 straipsnyje „Absoliutūs atsisakymo registruoti pagrindai“, kuris iš dalies pakeistas Reglamentu 2015/2424, bet jo nuostatų, svarbių nagrinėjant apeliacinį skundą Bendrajame Teisme, turinys yra identiškas, nustatyta:

„1. Neregistruojami šie žymenys:

- a) 4 straipsnio reikalavimų neatitinkantys žymenys;
- b) neturintys jokio skiriamąjo požymio prekių ženklai;

<...>“

³ OL L 78, 2009, p. 1.

⁴ OL L 341, 2015, p. 21.

7. Minėto reglamento 26 straipsnio „Reikalavimai, kuriuos paraiškos turi atitikti“ 1 dalies d punkte ir 3 dalyje numatyta:

„1. Paraiškoje [ES] prekių ženklui turi būti:

<...>

d) prekių ženklo vaizdas.

<...>

3. Paraiška [ES] prekių ženklui turi atitikti 162 straipsnio 1 dalyje minimo Įgyvendinimo reglamento <...> reikalavimus.“

8. Šio reglamento 162 straipsnio „Įgyvendinimo <...> nuostatos“ 1 dalis suformuluota taip:

„Šio reglamento įgyvendinimo taisyklės nustatomos Įgyvendinimo reglamente.“

Reglamentas 2017/1001

9. Reglamento 2017/1001 41 straipsnio „Paraiškos padavimui keliamų reikalavimų nagrinėjimas“ 2 ir 4 dalyse nustatyta:

„2. Jeigu paraiška ES prekių ženklui neatitinka 1 dalyje nurodytų reikalavimų, Tarnyba pareikalauja, kad pareiškėjas per du mėnesius nuo pranešimo gavimo dienos pašalintų trūkumus arba sumokėtų trūkstamus mokesčius.

<...>

4. Jeigu per nurodytą laiką nepašalinami 1 dalies b punkte nurodyti trūkumai, Tarnyba paraišką atmeta.“

10. Šio reglamento 66 straipsnyje „Sprendimai, kuriems [dėl kurių] galima apeliacija“ numatyta:

„1. Apeliacija gali būti pateikta dėl bet kurių Tarnybos sprendimų priėmimo organų, išvardytų 159 straipsnio a–d punktuose ir atitinkamais atvejais to straipsnio f punkte, sprendimų. Tie sprendimai įsigalioja tik pasibaigus 68 straipsnyje nurodytam apeliacijos laikotarpiui. Pateikus apeliaciją termino skaičiavimas sustabdomas.

2. Paduoti apeliaciją dėl sprendimo, kuriuo nagrinėjimas vienos iš šalių atžvilgiu nėra baigiamas, galima tik tai kartu su galutiniu sprendimu [kartu su apeliacija dėl galutinio sprendimo], išskyrus atvejus, kai tokiam sprendime yra numatyta atskiros apeliacijos galimybė.“

11. Minėto reglamento 70 straipsnio „Apeliacijų nagrinėjimas“ 1 dalyje numatyta:

„Jeigu apeliacija yra priimtina, Apeliacinė taryba patikrina jos leistinumą.“

12. Reglamento 2017/1001 71 straipsnyje „Sprendimai dėl apeliacijų“ nustatyta:

- „1. Išnagrinėjusi apeliacijos leistinumą, Apeliacinė taryba priima sprendimą dėl apeliacijos. Apeliacinė taryba gali arba pasinaudoti kokiais nors skyriaus, atsakingo už sprendimą, kuriam [dėl kurio] pateikta apeliacija, kompetencijai priklausančiais įgaliojimais, arba perduoti bylą tam skyriui nagrinėti toliau.
2. Jeigu Apeliacinė taryba perduoda bylą nagrinėti toliau tam skyriui, kurio sprendimas buvo apskūstas, šis skyrius privalo vadovautis Apeliacinės tarybos *ratio decidendi* tol, kol nepasikeičia faktai.
3. Apeliacinės tarybos sprendimai įsigalioja tik pasibaigus 72 straipsnio 5 dalyje nurodytam laikotarpiui arba, jeigu per tą laikotarpį buvo pateiktas ieškinys Bendrajam Teismui, nuo tokio ieškinio atmetimo dienos arba nuo Teisingumo Teismui pateiktos apeliacijos dėl Bendrojo Teismo sprendimo atmetimo dienos.“

13. Šio reglamento 72 straipsnyje „Skundai [Ieškiniai] Teisingumo Teismui“ nurodyta:

- „1. Apeliacinių tarybų sprendimus dėl apeliacijų galima skūsti Bendrajam Teismui.
2. Skundą [Ieškinį] galima pateikti dėl kompetencijos stokos, dėl esminio procedūrinio reikalavimo pažeidimo, dėl SESV pažeidimo, šio reglamento pažeidimo arba dėl bet kurios su jos taikymu susijusios teisės normos pažeidimo ar piktnaudžiavimo įgaliojimais.
3. Bendrasis Teismas turi jurisdikciją panaikinti arba pakeisti ginčijamą sprendimą.
4. Byloje gali dalyvauti bet kuri Apeliacinėje taryboje vykusios procedūros šalis, kuriai jos sprendimas turėjo neigiamų padarinių.
5. Skundas [Ieškinys] Bendrajam Teismui gali būti pateiktas per du mėnesius nuo pranešimo apie Apeliacinės tarybos sprendimą dienos.
6. Tarnyba imasi būtinų priemonių Bendrojo Teismo sprendimui, arba, jei dėl to sprendimo pateikta apeliacija, Teisingumo Teismo sprendimui vykdyti.“

14. Minėto reglamento 94 straipsnyje „Tarnybos sprendimai ir pateikiama informacija“ numatyta:

- „1. Tarnybos sprendimuose nurodomi juos pagrindžiantys motyvai. Sprendimai grindžiami tik tokiais motyvais ar įrodymais, dėl kurių atitinkamos šalys turėjo galimybę pateikti savo pastabas.

<...>

<...>“

15. Minėto reglamento 95 straipsnyje „Faktų nagrinėjimas Tarnybos iniciatyva“ nustatyta:

- „1. Procedūrų metu Tarnyba faktus nagrinėja savo iniciatyva; tačiau procedūros dėl atsisakymo registruoti paraiškas santykinų pagrindų atveju Tarnyba nagrinėja tikrai šalių nurodytus faktus, įrodymus bei argumentus bei siekiamą reikalavimų patenkinimo būdą. <...>

<...>“

16. Reglamento 2017/1001 151 straipsnio „Tarnybos užduotys“ 1 dalies a punkte nurodyta:

„Tarnybai nustatomos šios užduotys:

a) šiuo reglamentu nustatytos ES prekių ženklų sistemos administravimas ir populiarinimas;“

17. Šio reglamento 159 straipsnyje „Kompetencija“ numatyta:

„Priimti sprendimus šiame reglamente nurodytų procedūrų klausimais yra kompetentingi:

a) ekspertai;

b) Protestų skyriai;

c) už registrą atsakingas departamentas;

d) Anuliavimo skyriai;

e) Apeliacinė taryba;

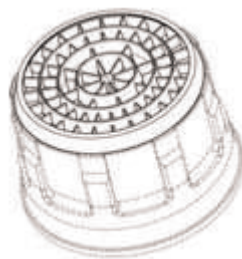
f) bet kuris kitas tuo tikslu vykdomojo direktoriaus paskirtas padalinys ar asmuo.“

18. Šio reglamento 165 straipsnio „Apeliacinės tarybos“ 1 dalyje nustatyta:

„Apeliacinės tarybos yra atsakingos už sprendimus, priimamus dėl apeliacijų, kurios paduotos dėl sprendimų, priimtų pagal 160–164 straipsnius.“

III. Ginčo aplinkybės ir ginčijamas sprendimas

19. 2016 m. rugsėjo 1 d. bendrovė *Neoperl*, remdamasi Reglamentu Nr. 207/2009, pateikė EUIPO paraišką įregistruoti tokį žymenį kaip Europos Sąjungos prekių ženklą:

20. Registracijos paraiškoje nagrinėjamas žymuo buvo nurodytas kaip „pozicinis lytėjimo prekių ženklas“ ir apibūdintas taip:

21. „Prekių ženklas yra pozicinis lytėjimo prekių ženklas. Apsaugos prašoma į išorę orientuotai nuo kieto pagrindo atskirtai struktūrai, esančiai vandentiekiui skirto cilindro formos santechninio įdėklo gale; struktūrą sudaro visame išoriniame paviršiuje išdėstytos kelių

milimetrų aukščio apskritos ir koncentrinės elastinės juostos, kurios gali būti deformuojamos pirštu spaudžiant lygiagrečiai su pagrindu. Dėl likusios punktyru nubrėžtos įdėklo dalies neprašoma jokios apsaugos.“

22. Prekės, kurioms prašyta įregistruoti prekių ženklą, priklauso peržiūrėtos ir iš dalies pakeistos 1957 m. birželio 15 d. Nicos sutarties dėl tarptautinės prekių ir paslaugų klasifikacijos ženkams registruoti 11 klasei ir apibūdinamos taip: „Santechiniai įdėklai, skirti, be kita ko, vandens srovei reguliuoti ir formuoti“.

23. Dėl registracijos paraiškos buvo pareikšti prieštaravimai, remiantis Reglamento Nr. 207/2009 26 straipsnio 1 dalies d punkte (dabar – Reglamento 2017/1001 31 straipsnio 1 dalies d punktas), siejamame su 1995 m. gruodžio 13 d. Komisijos reglamento (EB) Nr. 2868/95, skirto įgyvendinti Tarybos reglament[ui] (EB) Nr. 40/94 dėl Bendrijos prekių ženklo (OL L 303, 1995, p. 1; 2004 m. specialusis leidimas lietuvių k., 17 sk., 1 t., p. 189), 9 taisyklės 3 dalies a punktu (dabar – Reglamento 2017/1001 41 straipsnio 2 dalis), numatytais formaliais atsisakymo registruoti pagrindais, nes „[EUIPO] paprastai atsisako registruoti lytėjimo prekių ženklus“. Taigi ieškovei pirmojoje instancijoje buvo pasiūlyta pervadinti prašomą įregistruoti prekių ženklą į pozicinį prekių ženklą.

24. 2016 m. gruodžio 22 d. raštu ieškovė pirmojoje instancijoje atsisakė pervadinti prašomą įregistruoti prekių ženklą ir pabrėžė tebelaikanti jį poziciniu lytėjimo prekių ženklu, taip pat neatsisakė pateikto jo aprašymo.

25. 2019 m. spalio 11 d. ekspertė, remdamasi Reglamento 2017/1001 41 straipsnio 4 dalimi, be kita ko, siejama su šio reglamento 4 straipsniu ir 31 straipsnio 3 dalimi, atmetė registracijos paraišką dėl formalių priežasčių, nes paraiška, kiek ji buvo susijusi su lytėjimo prekių ženklo įregistravimu, iš esmės nebuvo pakankamai tiksli, kaip tai suprantama pagal šias nuostatas.

26. 2019 m. spalio 16 d. ieškovė pirmojoje instancijoje pateikė EUIPO apeliaciją dėl ekspertės sprendimo. 2020 m. sausio 22 d. ji pateikė dokumentą su išdėstytais apeliacijos motyvais.

27. 2020 m. rugpjūčio 3 d. pranešimu EUIPO apeliacinė taryba ieškovei pirmojoje instancijoje nurodė, kad, nepaisant to, ar prekių ženklo paraiška atitinka Reglamento 2017/1001 31 straipsnio reikalavimus, jos nuomone, šio reglamento 7 straipsnio 1 dalies b punkte nurodytas absoliutus atsisakymo registruoti pagrindas yra taikytinas ir kad prašomas įregistruoti prekių ženklas neturi skiriamojo požymio, kaip tai suprantama pagal šią nuostatą.

28. 2021 m. kovo 3 d. ieškovė pirmojoje instancijoje pateikė pastabas dėl 2020 m. rugpjūčio 3 d. pranešimo.

29. Ginčijamame sprendime EUIPO penktoji apeliacinė taryba priėjo prie išvados, kad žymuo, kurį prašyta įregistruoti kaip Europos Sąjungos prekių ženklą, neturi skiriamojo požymio, kaip tai suprantama pagal Reglamento 2017/1001 7 straipsnio 1 dalies b punktą, ir atmetė apeliaciją.

IV. Procesas Bendrajame Teisme ir skundžiamas sprendimas

30. Ieškiniu, kurį Bendrojo Teismo kanceliarija gavo 2021 m. rugpjūčio 10 d., *Neoperl* prašė panaikinti ginčijamą sprendimą ir priteisti iš EUIPO bylinėjimosi išlaidas.

31. Grįsdama ieškinį *Neoperl* nurodė du pagrindus, kurių pirmasis susijęs su Reglamento Nr. 207/2009 7 straipsnio 1 dalies b punkto pažeidimu, o antrasis – su Reglamento 2017/1001 95 straipsnio 1 dalies pirmo sakinio pažeidimu. Iš esmės ji tvirtino, kad Apeliacinė taryba nepakankamai atsižvelgė į aptariamo žymens, kaip pozicinio lytėjimo prekių ženklo, ypatumus, ir priekaištavo jai dėl to, kad tariamai pažeisdama, be kita ko, iš Reglamento 2017/1001 95 straipsnio kylančią pareigą *ex officio* išnagrinėti svarbias aplinkybes, ji nebandė nustatyti nei srovės reguliatorių sukeliama įprasto lytėjimo pojūčio, nei prašomo įregistruoti žymens sukeliama įspūdžio, nei aplinkybės, kad minkštumo jausmas, atsirandantis palietus šį žymenį sudarančias juosteles, būtinais siejamas su nagrinėjamų prekių funkcinė kokybė. Tuo remdamasi ieškovė pirmojoje instancijoje padarė išvadą, kad, priešingai, nei nusprendė Apeliacinė taryba, minėtas žymuo turi skiriamąjį požymį.

32. EUIPO ginčijo *Neoperl* argumentus ir teigė, kad Apeliacinė taryba, išsamiai ir tiksliai nustačiusi faktus, teisingai nusprendė, jog prašomas įregistruoti žymuo neturi skiriamąjo požymio.

33. Skundžiamu sprendimu Bendrasis Teismas panaikino ginčijamą sprendimą.

34. Nagrinėdamas šiuos du pagrindus Bendrasis Teismas pirmiausia skundžiamo sprendimo 20–22 punktuose iš esmės priminė, kad ekspertė atmetė registracijos paraišką, remdamasi Reglamento 2017/1001 41 straipsnio 4 dalimi, ir kad Apeliacinė taryba nusprendė išnagrinėti tik absoliutų atsisakymo registruoti pagrindą, nurodytą Reglamento Nr. 207/2009 7 straipsnio 1 dalies b punkte, bei nurodė, kad nesvarbu, ar prašomą įregistruoti žymenį reikėjo atsisakyti įregistruoti taip pat pagal Reglamento 2017/1001 41 straipsnio 4 dalį.

35. Skundžiamo sprendimo 23 punkte Bendrasis Teismas pažymėjo, kad *Neoperl* nenurodė pagrindo, susijusio su teisės akto taikymo srities pažeidimu, kad užginčytų Apeliacinės tarybos sprendimą nagrinėti registracijos paraišką atsižvelgiant tik į Reglamento Nr. 207/2009 7 straipsnio 1 dalies b punktą ir nepatikrinus, ar nagrinėjamas žymuo gali būti laikomas Europos Sąjungos prekių ženklu pagal šio reglamento 4 straipsnį.

36. Dėl pagrindo, kurio bylos šalis nepateikė, iškėlimo *ex officio* Bendrasis Teismas skundžiamo sprendimo 26 ir 27 punktuose pabrėžė, kad Sąjungos teismas gali ir prireikus privalo savo iniciatyva nurodyti tam tikrus su akto turinio teisėtumu susijusius pagrindus, kaip antai pagrindą, grindžiamą absoliučia *res judicata* galia. Taigi pagrindas, susijęs su teisės akto taikymo sritimi, yra su viešąja tvarka susijęs pagrindas ir Bendrasis Teismas turi jį išnagrinėti *ex officio*, laikydamasis rungimosi principo. Nagrinėjamu atveju Bendrasis Teismas per posėdį ir raštu, taikydamas proceso organizavimo priemonę, paprašė šalių pateikti pastabas dėl to, ar Apeliacinė taryba privalėjo išnagrinėti, ar prašomas įregistruoti prekių ženklas atitinka Reglamento Nr. 207/2009 4 straipsnyje numatytą grafinio pavaizdavimo reikalavimą ir ar nagrinėjamu atveju šiam prekių ženklui galėjo būti taikomas šio reglamento 7 straipsnio 1 dalies a punkte nurodytas absoliutus atsisakymo registruoti pagrindas, be kita ko, atsižvelgiant į Bendrojo Teismo jurisprudenciją⁵.

37. EUIPO argumentą, kad Apeliacinė taryba nepadarė klaidos nagrinėdama skiriamąjį požymį, kai nepatikrino, ar įvykdytos iš Reglamento Nr. 207/2009 4 straipsnio ir 7 straipsnio 1 dalies a punkto kylančios sąlygos, nes ji Reglamento Nr. 207/2009 7 straipsnio 1 dalies b punkto

⁵ 2021 m. spalio 6 d. Sprendimas *M/S.Indeutsch International / EUIPO – 135 Kirkstall (V formos kreivės tarp dviejų lygiagrečių linijų)* (T-124/20, EU:T:2021:668).

taikymą išnagrinėjo kuo išsamiau, Bendrasis Teismas atmetė skundžiamo sprendimo 35 ir 36 punktuose remdamasis pažodiniu Reglamento Nr. 207/2009 7 straipsnio 1 dalies b punkto aiškinimu.

38. Reikšmingų teisės normų aiškinimas ir visų pirma atsakymas į klausimą, ar žymuo, kurį prašoma įregistruoti kaip Europos Sąjungos prekių ženklą, atitinka Reglamento Nr. 207/2009 4 straipsnyje nustatytas sąlygas, įskaitant galimybę jį pavaizduoti grafiškai, ir ar jis gali būti prekių ženklas, nagrinėjamu atveju yra išankstinis etapas, būtinas norint išnagrinėti ieškinio pagrindus, kildinamus iš Reglamento Nr. 207/2009 7 straipsnio 1 dalies b punkto ir Reglamento 2017/1001 95 straipsnio 1 dalies pažeidimo. Iš tikrųjų Bendrasis Teismas neatlikęs savo funkcijos spręsti dėl teisėtumo, jeigu, pirma, neatkreiptų dėmesio į tai, kad ginčijamas sprendimas priimtas remiantis teisės norma (Reglamento Nr. 207/2009 7 straipsnio 1 dalies b punktu), kuri nagrinėjamu atveju galėtų būti netaikoma, jeigu (Apeliacinė taryba šios prielaidos nepatikrino) prašomas įregistruoti žymuo nebūtų prekių ženklas, kaip tai suprantama pagal to paties reglamento 4 straipsnį, nors šalys to ir neginčytų, ir, antra, jeigu nagrinėjamoje byloje jis pats turėtų priimti sprendimą taikydamas šią teisės normą.

39. Dėl ieškinio pagrindo, susijusio su teisės akto taikymo srities pažeidimu, pagrįstumo Bendrasis Teismas skundžiamo sprendimo 55 punkte nurodė, kad kalbant apie klausimą, ar prašomas įregistruoti žymuo atitinka Reglamento Nr. 207/2009 4 straipsnyje nurodytas registracijos sąlygas, reikia pažymėti, jog šio žymens, kurį sudaro visame išoriniame paviršiuje išdėstytos kelių milimetrų aukščio apskritos, koncentrinės juostos, struktūrą galima pavaizduoti grafiškai. Vis dėlto, to negalima pasakyti apie šios struktūros sukeliama lytėjimo pojūtį, kad juostos yra elastingos ir kad jos gali būti deformuotos pirštu spaudžiant lygiagrečiai su pagrindu.

40. Kaip priminta skundžiamo sprendimo 34 punkte, žymuo gali būti Europos Sąjungos prekių ženklas, jeigu atitinka šioje nuostatoje nurodytas sąlygas, įskaitant galimybę jį pavaizduoti grafiškai; be to, toks grafinis prekių ženklo vaizdas turi būti aiškus, tikslus, savaime išsamus, lengvai prieinamas, suprantamas, pastovus ir objektyvus.

41. Skundžiamo sprendimo 53 punkte Bendrasis Teismas atmetė EUIPO argumentą, kad žymens, kurį prašoma įregistruoti, sukeliama lytėjimo pojūtis kyla ne iš jo grafinio atvaizdo, o tik iš prie šio atvaizdo pridėto aprašymo, į kurį, pasak EUIPO, negalima atsižvelgti pagal Įgyvendinimo reglamento (ES) 2018/626⁶ 3 straipsnio 2 dalį. Bendrasis Teismas pažymėjo, kad šio įgyvendinimo reglamento 3 straipsnis yra jo II antraštinėje dalyje. Nors šis įgyvendinimo reglamentas galiojo tuo metu, kai buvo priimtas ginčijamas sprendimas, jo 39 straipsnio 2 dalies a punkte numatyta, kad minėta II antraštinė dalis netaikoma Europos Sąjungos prekių ženklų paraiškoms, pateiktoms iki 2017 m. spalio 1 d. Taigi, priešingai nei teigiama EUIPO argumentuose, šis Įgyvendinimo reglamentas 2018/626 nagrinėjamu atveju netaikytinas, nes paraiška įregistruoti nagrinėjamą prekių ženklą buvo pateikta 2016 m. rugsėjo 1 d. Be to, taikant šio įgyvendinimo reglamento 37 straipsnyje numatytas pereinamojo laikotarpio priemones, Reglamento Nr. 2868/95 nuostatos ir toliau taikomos nagrinėjant bylas iki jų pabaigos, kai minėtas įgyvendinimo reglamentas netaikomas.

42. Šiomis aplinkybėmis skundžiamo sprendimo 57 punkte Bendrasis Teismas nurodė, kad prašomo įregistruoti žymens sukeliama lytėjimo pojūčio aiškiai ir išsamiai nematyti iš paties grafinio šio žymens vaizdo, jis daugių daugiausia išplaukia iš prie jo pridėto aprašymo. Vadinasi

⁶ 2018 m. kovo 5 d. Komisijos įgyvendinimo reglamentas, kuriuo nustatomos išsamios tam tikrų Tarybos reglamento (EB) Nr. 2017/1001 dėl Europos Sąjungos prekių ženklo nuostatų įgyvendinimo taisyklės ir panaikinamas Įgyvendinimo reglamentas (ES) 2017/1431 (OL L 104, 2018, p. 37).

šis aprašymas nepadedą apibūdinti grafinio žymens vaizdo, kaip tai suprantama pagal skundžiamo sprendimo 56 punkte minimą jurisprudenciją, bet, priešingai, gali sukelti abejonių dėl šio grafinio vaizdo objekto ir apimties, nes juo siekiama išplėsti prašomos apsaugos dalyką. Prašomas įregistruoti žymuo neatitiko Reglamento Nr. 207/2009 4 straipsnyje numatytų sąlygų, todėl jam taikomas absoliutus atsisakymo registruoti pagrindas, nurodytas šio reglamento 7 straipsnio 1 dalies a punkte.

43. Skundžiamo sprendimo 60 punkte Bendrasis Teismas padarė išvadą, kad Reglamento Nr. 207/2009 7 straipsnio 1 dalies b punktas negalėjo būti taikomas vertinant paraišką įregistruoti nagrinėjamą žymenį kaip Europos Sąjungos prekių ženklą. Vadinasi, Apeliacinė taryba negalėjo teisėtai taikyti šios nuostatos, kad priimtų sprendimą atmesti apeliaciją dėl ekspertės sprendimo atsisakyti registruoti šį žymenį.

44. Taigi ginčijamas sprendimas buvo priimtas pažeidžiant teisės aktų taikymo sritį. Dėl šios priežasties jis buvo panaikintas.

V. Šalių reikalavimai ir procesas Teisingumo Teisme

45. 2023 m. liepos 11 d. nutartimi⁷ Teisingumo Teismas priėmė nagrinėti šį apeliacinį skundą ir konstatavo, jog EUIPO prašymas priimti apeliacinį skundą pakankamai įrodo, jog apeliaciniame skunde keliamas Sąjungos teisės vienovei, darnai ir raidai svarbus klausimas.

46. Apeliaciniu skundu EUIPO Teisingumo Teismo prašo:

- panaikinti skundžiamą sprendimą,
- atmesti ieškinį, pateiktą dėl ginčijamo sprendimo, ir
- nurodyti kiekvienai šaliai padengti savo bylinėjimosi išlaidas.

47. *Neoperl* Teisingumo Teismo prašo:

- patenkinti EUIPO apeliacinį skundą tiek, kiek juo prašoma panaikinti skundžiamą sprendimą, o likusioje dalyje jį atmesti,
- panaikinti sprendimą dėl to, kad neatsižvelgta į atsakovės nurodytą pagrindą, susijusį su tuo, kad ieškovė pažeidė Reglamento 2017/1001 71 straipsnio 1 dalį, siejamą su 7 straipsnio 1 dalies a punktu, ir 94 straipsnio 1 dalies pirmą sakinį,
- grąžinti bylą EUIPO, kad ši pirmą kartą išnagrinėtų Reglamento Nr. 207/2009 7 straipsnio 1 dalies a punkte, siejamame su 4 straipsniu, numatytas sąlygas, ir
- priteisti iš EUIPO bylinėjimosi išlaidas.

48. Pagal Procedūros reglamento 76 straipsnio 2 dalį Teisingumo Teismas nusprendė nerengti teismo posėdžio.

⁷ 2023 m. liepos 11 d. Nutartis *EUIPO / Neoperl* (C-93/23 P, EU:C:2023:601).

VI. Teisinis vertinimas

A. Pirminės pastabos

1. *Dėl apeliacinių skundų filtravimo mechanizmo*

49. Apeliacinių skundų filtravimo mechanizmas yra reformos priemonių, kurių Teisingumo Teismas ėmėsi reaguodamas į nuolat didėjančią jo darbo krūvį, dalis, ir juo siekiama, kad Teisingumo Teismas ir toliau galėtų vykdyti Sutarties rengėjų jam pavestą užduotį per protingą laiką „užtikrinti, kad aiškinant ir taikant Sutartis būtų laikomasi teisės“, kaip reikalaujama pagal ESS 19 straipsnio 1 dalį. Šis mechanizmas taikomas apeliaciniams skundams dėl Bendrojo Teismo sprendimų ar nutarčių, susijusių su Sąjungos įstaigų ar organų nepriklausomų apeliacinių tarybų, į kurias privaloma kreiptis prieš pareiškiant ieškinį Bendrajame Teisme, sprendimais⁸.

50. Reforma grindžiama teiginiu, kad didelę dalį pateiktų apeliacinių skundų teko atmesti kaip akivaizdžiai nepriimtinius arba nepagrįstus, nors nagrinėjamos bylos jau buvo du kartus peržiūrėtos teismine tvarka, iš pradžių – ES agentūrų nepriklausomų apeliacinių tarybų, o vėliau – Bendrojo Teismo. Kadangi buvo nutarta, jog būtina kuo rūpestingiau valdyti Teisingumo Teismo išteklius, buvo nuspręsta leisti trečiąją teisminę peržiūrą atlikti tik išimtiniais atvejais, t. y. kai apeliantas įtikinamai įrodo, kad Bendrojo Teismo sprendime padaryta rimta teisės klaida, galinti turėti įtakos būsimoms byloms.

51. Teisingumo Teismas rėmėsi valstybių narių teismų sistemomis, kuriose ieškinio priimtinumas aukštesnės instancijos teisme dažnai priklauso nuo tam tikrų sąlygų, pavyzdžiui, reikalavimo, kad byla būtų „esminės svarbos“ arba kad ginčijamas teismo sprendimas „nukryptų nuo aukščiausiųjų teismų jurisprudencijos“. Tokiais atvejais valstybių narių teismų sistemose numatoma, kad, siekiant užtikrinti teisinį saugumą, būtinas aukščiausiojo teismo sprendimas. Kaip nurodžiau šios išvados įvade, apeliaciniai skundai, kuriems taikomas filtravimo mechanizmas, gali būti priimami tik tuo atveju, kai juose keliamas Sąjungos teisės vienovei, darnai ar raidai svarbus klausimas ir dėl to Teisingumo Teismui suteikiama tam tikra diskrecija.

52. Iš to, kokiose bylose Teisingumo Teismas iki šiol pripažino, kad ši sąlyga tenkinama, galima suprasti, į kokio pobūdžio bylas atkreipiamas dėmesys, ir kokio tikslo galiausiai siekiama taikant filtravimo mechanizmą teisių gynimo priemonių sistemoje. Šiose bylose keliami tokie klausimai kaip Sąjungai privalomų tarptautinių susitarimų taikymas Sąjungos teismuose⁹, valstybės narės pasitraukimo iš Europos Sąjungos prekių ženklų sistemos pasekmės¹⁰ ir reikalavimas, kad siekiant tinkamo teisingumo vykdymo šaliai atstovautų nepriklausomas advokatas¹¹. Tai esminiai Sąjungos teisės klausimai, kuriais peržengiamos apeliacinio skundo ribos, todėl juos turi išaiškinti aukščiausioji aiškinimo institucija.

⁸ Žr. Teisingumo Teismo prašymą iš dalies pakeisti Protokolą Nr. 3 dėl Europos Sąjungos Teisingumo Teismo statuto, pateiktą pagal Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 281 straipsnio antrą pastraipą, kuris skelbiamas internete šiuo adresu: https://curia.europa.eu/jcms/jcms/P_64268/lt/ (p. 1 et 7).

⁹ Žr. 2021 m. gruodžio 10 d. Nutartį EUIPO / *The KaiKai Company Jaeger Wichmann* (C-382/21 P, EU:C:2021:1050).

¹⁰ Žr. 2022 m. balandžio 7 d. Nutartį EUIPO / *Indo European Foods* (C-801/21 P, EU:C:2022:295).

¹¹ Žr. 2023 m. sausio 30 d. Nutartį *bonnanwalt* / EUIPO (C-580/22 P, EU:C:2023:126).

2. Šio apeliacinio skundo priėmimą pateisinantys klausimai

53. Palyginus šios bylos esmę sudarančius teisinius klausimus su pirmesniame punkte išvardytomis prielaidomis, nekyla abejonių, kad minėta apeliacinio skundo tenkinimo sąlyga nagrinėjamu atveju yra įvykdyta dėl priežasčių, kurias Teisingumo Teismas išdėstė 2023 m. liepos 11 d. nutartyje¹² ir kurias toliau apibendrinsiu, kad padėčiau geriau suprasti apeliacinio skundo analizę.

54. Pirma, klausimas, ar Bendrasis Teismas neperžengė jam priskirtos kompetencijos ribų, *de facto* pakeisdamas Apeliacinės tarybos sprendimą po to, kai savo iniciatyva išnagrinėjo pateiktą pagrindą, yra *horizontalus*.

55. Antra, kompetencijos suteikimo klausimas yra svarbus *konstitucinio pobūdžio* klausimas, nes Bendrasis Teismas teisiškai privalo veikti neviršydamas Sąjungos teisės sistemoje jam suteiktų įgaliojimų.

56. Trečia, klausimas dėl Bendrajam Teismui suteiktos teisės pakeisti sprendimą sąlygų ir apimties yra ypač svarbus, nes šios teisės viršijimas turi įtakos apeliacinių tarybų išimtinai kompetencijai, asmenų, kuriems taikomas EUIPO sprendimas, teisinei apsaugai ir apskritai *veiksmingai teisminei apsaugai*.

57. Ketvirta, klausimas dėl Bendrajam Teismui suteiktos teisės pakeisti sprendimą sąlygų ir apimties yra svarbus tuo, kad jis *susijęs ne vien su intelektinės nuosavybės teise*, bet gali būti susijęs ir su kitų Sąjungos agentūrų sprendimais, kurių teisėtumą prižiūri Sąjungos teismai.

58. Šiomis aplinkybėmis taip pat reikia pažymėti, kad EUIPO įvykdė reikalavimą prašyme priimti apeliacinį skundą tiksliai ir aiškiai apibūdinti, dėl kokios teisės klaidos ji priekaištuoja Bendrajam Teismui. Visų pirma, prašyme priimti apeliacinį skundą EUIPO nurodė tiek skundžiamo sprendimo punktus, kuriuos ginčija, tiek tariamai pažeistą Sąjungos teisės nuostatą.

59. Išdėsdamas šias preliminaras pastabas dėl apeliacinio skundo filtravimo mechanizmo ir nurodžius motyvus, kuriais remdamasis Teisingumo Teismas nusprendė priimti nagrinėti EUIPO apeliacinį skundą, reikia išsamiai išnagrinėti, ar jis yra pagrįstas.

B. Dėl apeliacinio skundo vienintelio pagrindo

1. Šalių argumentai

60. Grįsdama apeliacinį skundą EUIPO nurodo vienintelį pagrindą, grindžiamą Reglamento 2017/1001 72 straipsnio 3 dalies pažeidimu. EUIPO tvirtina, kad Bendrasis Teismas, pirmą kartą išnagrinėjęs atsisakymo registruoti pagrindą ir ieškinio pagrindą pagal Reglamento Nr. 207/2009 7 straipsnio 1 dalies a punktą, siejamą su 4 straipsniu, peržengė šioje nuostatoje nustatytas savo jurisdikcijos ribas – šį pagrindą ieškovė pirmojoje instancijoje nurodė Apeliacinei tarybai, tačiau ši aiškiai atsisakė jį nagrinėti ginčijamame sprendime – ir pats vietoj Apeliacinės tarybos priėmė sprendimą iš esmės dėl jai pateiktos apeliacijos.

¹² 2023 m. liepos 11 d. Nutartis *EUIPO / Neoperl* (C-93/23 P, EU:C:2023:601).

61. EUIPO teigimu, Bendrasis Teismas neturėjo to daryti, nes jis turėjo jurisdikciją ne peržiūrėti ekspertės sprendimą, o tik patikrinti ginčijamo Apeliacinės tarybos sprendimo teisėtumą. Taigi galiausiai Bendrasis Teismas šioje byloje galutinai atėmė iš Apeliacinės tarybos jos pirminius įgaliojimus atlikti peržiūrą, kurie jai suteikti pagal Reglamento 2017/1001 165 straipsnio 1 dalį, 66 straipsnio 1 dalį ir 70 straipsnio 1 dalį, ir kurių esminę svarbą kompetencijos tarp EUIPO, jos Apeliacinės tarybos, Bendrojo Teismo ir Teisingumo Teismo pasidalijimui visapusiškos, tinkamos ir veiksmingos teisinės apsaugos, įskaitant apsaugą nuo EUIPO sprendimų, sistemoje teisės aktų leidėjas ne kartą aiškiai patvirtino.

62. Apeliacinis skundas pateiktas dėl šių skundžiamo sprendimo aspektų: i) pripažinimo, kad Bendrasis Teismas turi jurisdikciją *ratione materiae* nagrinėti klausimą, ar Reglamento Nr. 207/2009 7 straipsnio 1 dalies a punkte, siejamame su 4 straipsniu, numatytos sąlygos taikytinos nagrinėjant bylą iš esmės, remiantis Bendrojo Teismo *ex officio* iškeltu pagrindu; ii) aplinkybės, kad Bendrasis Teismas šiuo pagrindu išnagrinėjo Reglamento Nr. 207/2009 7 straipsnio 1 dalies a punkto, siejamo su 4 straipsniu, sąlygų taikytinumą iš esmės; iii) iš to padarytos išvados, kad žymeniui taikomas Reglamento Nr. 207/2009 7 straipsnio 1 dalies a punkte nurodytas atsisakymo registruoti pagrindas, ir iv) išvados, kad ginčijamas sprendimas turi būti panaikintas.

63. *Neoperl* mano, kad EUIPO apeliacinis skundas pagrįstai pateiktas dėl pirmesniame punkte nurodytų skundžiamo sprendimo aspektų. *Neoperl* taip pat pažymi, kad EUIPO teisingai nurodė, jog Bendrajam Teismui nereikėjo iš esmės nagrinėti Reglamento Nr. 207/2009 7 straipsnio 1 dalies a punkto, siejamo su šio reglamento 4 straipsniu. Jos nuomone, skundžiamas sprendimas turėtų būti panaikintas ir byla turėtų būti grąžinta EUIPO, kad ši pati visapusiškai išnagrinėtų Reglamento Nr. 207/2009 7 straipsnio 1 dalies a punktą, siejamą su šio reglamento 4 straipsniu.

64. Dėl skundžiamo sprendimo pasekmių *Neoperl* teigia, kad tariamai Bendrojo Teismo padaryti pažeidimai daro neigiamą poveikį jos teisei būti išklaustyta. Bendrajam Teismui panaikinus ginčijamą sprendimą, turėjo būti kreiptasi į kitą EUIPO apeliacinę tarybą, kad ši nuspręstų, ar prašomas įregistruoti žymuo atitinka Reglamento Nr. 207/2009 4 straipsnio reikalavimus. Kitaip nei Bendrasis Teismas, kurio vertinimo kriterijus yra tik teisėtumo priežiūra, ta kita EUIPO apeliacinė taryba galėtų vykdyti pirmosios instancijos ekspertės įgaliojimus, analizuoti faktus savo iniciatyva ir atsižvelgti į naujus faktus bei įrodymus.

65. Vis dėlto, atsižvelgdama į Bendrojo Teismo skundžiamo sprendimo 47–58 punktuose išdėstytus motyvus, ši Apeliacinė taryba privalėtų atsisakyti įregistruoti prašomą žymenį, neatlikusi kito faktinių aplinkybių tyrimo, remdamasi tuo, kad tariamai nėra galimybės jį pavaizduoti grafiškai, nes Bendrasis Teismas laikosi nuomonės, jog skundžiamo sprendimo 47–58 punktuose pateiktos išvados yra privalomos. *Neoperl* pažymi, kad ieškinys Bendrajame Teisme dėl tokio sprendimo neturėtų jokių galimybių būti patenkintas, nes Bendrasis Teismas jau priėmė sprendimą dėl prašomo žymens grafinio pavaizdavimo galimybės. Taigi Bendrojo Teismo skundžiamo sprendimo 47–58 punktuose išdėstytais argumentais pažeidžiama *Neoperl* teisė būti išklaudyta.

2. Vertinimas

a) Dėl būtinybės išnagrinėti kiekvieną skundžiamo sprendimo argumentavimo etapą

66. EUIPO iš esmės skundžiasi, kad Bendrasis Teismas viršijo Reglamento 2017/1001 72 straipsnio 3 dalimi jam suteiktus įgaliojimus pakeisti sprendimą. Šiuo klausimu svarbu pažymėti, kad skundžiamame sprendime Bendrojo Teismo išdėstyti teisiniai argumentai yra gana sudėtingi. Dėl šios priežasties iš pirmo žvilgsnio nelengva nustatyti, kur tiksliai šiame argumentavime padaryta „pirminė“ teisės klaida. Prieš pasinaudodamas teise pakeisti sprendimą, Bendrasis Teismas turėjo atsakyti į keletą *preliminarių teisinių klausimų*.

67. Konkrečiau kalbant, Bendrasis Teismas iš pradžių *ex officio* iškėlė pagrindą, susijusį su teisės akto taikymo srities pažeidimu, o paskui nusprendė dėl Reglamento Nr. 207/2009 7 straipsnio 1 dalies a punkte nurodyto atsisakymo registruoti pagrindo taikymo pirmumo. Tik nustatęs, kad EUIPO apeliacinė taryba neatsižvelgė į šį tariamą pirmumą, Bendrasis Teismas nusprendė panaikinti Apeliacinės tarybos sprendimą. Bendrojo Teismo iškelti aspektai yra glaudžiai susiję, todėl juos reikia išnagrinėti nuodugnai.

68. Dėl išdėstytų priežasčių manau, kad siekiant aiškumo būtina išnagrinėti kiekvieną Bendrojo Teismo teisinio argumentavimo, kuris yra šio apeliacinio skundo dalykas, etapą. Taigi toliau išdėstyta analizė bus suskirstyta pagal šiuos etapus. Kaip paaiškinsiu, atliekant šią analizę reikia spręsti teisinius klausimus, kurie Teisingumo Teismo jurisprudencijoje dar nenagrinėti. *Šios analizės tikslas – nustatyti, kurioje konkrečiai vietoje Bendrasis Teismas savo motyvuose nukrypo nuo Sąjungos teisės reikalavimų ir dėl to padarė teisės klaidą, pateisinančią skundžiamo sprendimo panaikinimą.*

b) Dėl galimybės *ex officio* iškelti pagrindą, grindžiamą teisės akto taikymo srities pažeidimu

69. Skundžiamo sprendimo 18–49 punktuose Bendrasis Teismas nagrinėjo klausimą, ar pagrindas, grindžiamas teisės akto taikymo srities pažeidimu, gali būti iškeltas *ex officio*. Šio klausimo analizė grindžiama tuo, kad, Bendrojo Teismo nuomone, Apeliacinė taryba, prieš nagrinėdama prašomą įregistruoti žymenį pagal Reglamento Nr. 207/2009 7 straipsnio 1 dalies b punkto sąlygas, turėjo išnagrinėti, ar šis žymuo atitinka minėto reglamento 7 straipsnio 1 dalies a punkto reikalavimus, konkrečiai – ar jis atitinka šio reglamento 4 straipsnyje numatytą grafino pavaizdavimo reikalavimą.

70. Kitaip tariant, Bendrasis Teismas laikosi nuomonės, kad Apeliacinė taryba padarė teisės klaidą, nes neišnagrinėjo preliminaraus klausimo, į kurį atsakyti būtina norint pradėti nagrinėti ieškinio pagrindus, susijusius su Reglamento Nr. 207/2009 7 straipsnio 1 dalies b punkto ir Reglamento 2017/1001 95 straipsnio 1 dalies pažeidimu. Taigi Bendrasis Teismas susidūrė su situacija, kai ginčo šalių prašymu jis turi patikrinti, ar Apeliacinė taryba teisėtai taikė tam tikrą nuostatą, nors, jo nuomone, ši nuostata netaikytina.

71. Skundžiamo sprendimo 48 punkte Bendrasis Teismas paaiškino, kad jis neatliktų savo funkcijos spręsti dėl teisėtumo, jeigu, pirma, neatkreiptų dėmesio į tai, kad ginčijamas sprendimas priimtas remiantis teisės norma (Reglamento Nr. 207/2009 7 straipsnio 1 dalies b punktu), kuri nagrinėjamu atveju gali būti netaikoma, jeigu (Apeliacinė taryba to nepatikrino)

prašomas įregistruoti žymuo negalėtų būti prekių ženklas, kaip tai suprantama pagal to paties reglamento 4 straipsnį, nors šalys to ir neginčytų, ir, antra, jeigu nagrinėjamoje byloje jis pats priimtų sprendimą, taikydamas tokią teisės normą.

72. Galiu tik pritarti šiam požiūriui. *Europos Sąjungos Teismas, kaip teisėtumo garantas, privalo pats laikytis Sąjungos teisės ir priimti neklaidingus sprendimus*. Mano nuomone, siekiant įvykdyti šią misiją, reikia, kad sąvoka „viešosios tvarkos išlyga grindžiamas pagrindas dėl akto teisėtumo“ būtų išplėsta įtraukiant materialinės teisės garantiją¹³. Šiomis aplinkybėmis reikia priminti, kad Tarnautojų Teismo praktikoje pagrindas, susijęs su teisės akto taikymo srities nepaisymu, buvo laikomas viešosios tvarkos pagrindu. Ši požiūris buvo įtvirtintas 2008 m. vasario 21 d. principiniame sprendime *Putterie-De-Beukelaer / Komisija*¹⁴ bei, kaip precedentas, susijęs su sprendimą dėl teisėtumo priimančiam teismui galiojančiais reikalavimais, 1994 m. liepos 15 d. Pirmosios instancijos teismo sprendime *Browet ir kt. / Komisija*¹⁵. Taigi Bendrasis Teismas laikėsi nuomonės, kad jis „neatliktų savo funkcijos spręsti dėl teisėtumo, jeigu neatkreiptų dėmesio į tai, kad ginčijamas sprendimas priimtas remiantis teisės norma, kuri nagrinėjamu atveju negali būti taikoma, nors šalys to ir neginčytų, ir jei nagrinėjamoje byloje jis pats priimtų sprendimą taikydamas tokią teisės normą“¹⁶. Šio teismo specializacija, leidžianti jam suvaldyti šioje teisės srityje taikytinų teisės aktų sudėtingumą, neabejotinai prisidėjo prie šios jurisprudencijos.

73. Nors panašių pavyzdžių kitų Sąjungos teismų jurisprudencijoje pasitaiko gana retai, nėra jokių objektyvių priežasčių, dėl kurių šis viešosios tvarkos pagrindas negalėtų būti pripažintas ir atitinkamose jų jurisdikcijos srityse. Iš tikrųjų neginčytina, kad *Sąjungos teismas gali savo iniciatyva atlikti savo taikomų ir aiškinamų normų patikrinimą*. Daugybė pavyzdžių rodo, kad tiek Teisingumo Teismas, tiek Bendrasis Teismas yra pasirengę *ex officio* nustatyti taikytiną teisę. Pavyzdžiui, Bendrasis Teismas savo iniciatyva ištaisė bylos šalies nurodytą teisinį pagrindą pakeisdamas šalies nurodytas nuostatas *ratione temporis* taikytinomis nuostatomis¹⁷. Jis išaiškino prieštaravimą, kuriame nurodomas antrinės teisės pažeidimas, kaip grindžiamą bendrojo teisės principo pažeidimu¹⁸. Teisingumo Teismas, nagrinėdamas prašymą priimti prejudicinį sprendimą dėl išaiškinimo, nedvejodamas patikrina arba patikslina nacionalinio teismo nurodytos normos taikymo sritį ir, prireikus, ištaiso šiuo klausimu šio teismo padarytą klaidą¹⁹.

74. Dėl pirmiau išdėstytų priežasčių manau, kad reikia *pripažinti Sąjungos teismo teisę savo iniciatyva iškelti ieškinio pagrindą, grindžiamą teisės taikymo srities pažeidimu*, kai to reikia. Vis dėlto naudojimasis šia teise turi priklausyti nuo pakankamai konkrečių sąlygų, t. y. teisės normos netaikymo nagrinėjamai bylai ir rizikos, kad, jam neišskėlus šio pagrindo, teismas būtų spęs nesilaikydamas šios normos. Man atrodo, kad nagrinėjamu atveju šios sąlygos formaliai tenkinamos nepaisant to, ar Bendrojo Teismo prielaida dėl nagrinėjamos materialinės teisės taikymo yra teisinga, kas bus aptarta vėliau.

¹³ Šiuo klausimu žr. Clausen, F. *Les moyens d'ordre public devant la Cour de justice de l'Union européenne (Viešosios tvarkos pagrindai Europos Sąjungos Teisingumo Teisme)*, Briuselis, 2018, p. 309–317.

¹⁴ 2008 m. vasario 21 d. Sprendimas, (F-31/07, EU:F:2008:23).

¹⁵ Žr. 1994 m. liepos 15 d. Sprendimą (T-576/93–T-582/93, EU:T:1994:93, 35 punktas).

¹⁶ 2008 m. vasario 21 d. Sprendimas *Putterie-De-Beukelaer / Komisija* (F-31/07, EU:F:2008:23, 50 ir paskesni punktai).

¹⁷ Žr. 2013 m. rugsėjo 6 d. Sprendimą *Europäisch-Iranische Handelsbank / Taryba* (T-434/11, EU:T:2013:405, 123 punktas) ir 2014 m. spalio 10 d. Sprendimą *Marchiani / Parlamentas* (T-479/13, nepaskelbtas Rink., EU:T:2014:866, 71 punktas).

¹⁸ Žr. 2014 m. spalio 10 d. Sprendimą *Marchiani / Parlamentas* (T-479/13, nepaskelbtas Rink., EU:T:2014:866, 81 punktas).

¹⁹ Žr. 1993 m. lapkričio 24 d. Sprendimą *Keck ir Mithouard* (C-267/91 ir C-268/91, EU:C:1993:905, 6–10 punktai), 2009 m. balandžio 23 d. Sprendimą *Rüffler* (C-544/07, EU:C:2009:258, 50–59 punktai), 2011 m. kovo 8 d. Sprendimą *Ruiz Zambrano* (C-34/09, EU:C:2011:124, 39 ir 40 punktai) ir 2013 m. gruodžio 12 d. Sprendimą *Imfeld ir Garcet* (C-303/12, EU:C:2013:822, 35–39 punktai).

75. Taigi, kadangi Bendrasis Teismas skundžiamame sprendime nurodė, kad Apeliacinė taryba sprendimą priėmė remdamasi klaidingu teisiniu pagrindu ir kad šį aspektą reikėjo iškelti savo iniciatyva, nes priešingu atveju jis galėtų patvirtinti dėl teisės klaidos priimtą sprendimą, manau, kad nagrinėjant šį apeliacinį skundą šis motyvas yra teisiškai nepaneigiamas. Jei šiomis aplinkybėmis Bendrasis Teismas būtų pasielgęs kitaip, *turėtų priimti sprendimą, kuris taip pat prieštarautų Sąjungos teisei*, o tai būtų nesuderinama su jo užduotimi užtikrinti teisėtumą.

76. Dėl šios priežasties manau, kad, *bent jau formaliai*, Bendrojo Teismo negalima kaltinti padarius teisės klaidą, kai jis savo iniciatyva iškėlė pagrindą dėl teisės akto taikymo srities pažeidimo.

c) Dėl Reglamento Nr. 207/2009 7 straipsnio 1 dalies a punkto taikymo pirmumo tvarka

77. Pripažintina, kad ši *tarpinė išvada* neturi įtakos klausimui, ar Apeliacinė taryba iš tiesų grindė savo sprendimą klaidingu teisiniu pagrindu, kaip mano Bendrasis Teismas. Ši prielaida grindžiama šio teismo palaikomu išaiškinimu, pagal kurį Reglamento Nr. 207/2009 7 straipsnio 1 dalies a punktas logiškai turi būti nagrinėjamas pirmiau nei šio reglamento 7 straipsnio 1 dalies b punktas ir kad dėl to egzistuoja taikymo pirmumo tvarka.

78. Skundžiamo sprendimo 46 punkte Bendrasis Teismas pažymėjo, kad Apeliacinė taryba išnagrinėjo, ar prašomas įregistruoti prekių ženklas dėl naudojimo įgijo skiriamąjį požymį, kaip tai suprantama pagal Reglamento Nr. 207/2009 7 straipsnio 3 dalį. Vis dėlto Bendrasis Teismas nurodo, kad toks nagrinėjimas tiesiog neįsivaizduojamas, jeigu atitinkamo žymens negalima pavaizduoti grafiškai, kaip tai suprantama pagal šio reglamento 4 straipsnį, ir todėl turi būti atsisakyta jį įregistruoti pagal jo 7 straipsnio 1 dalies a punktą.

79. Skundžiamo sprendimo 47 punkte Bendrasis Teismas paaiškino, kad taikytinų teisės normų aiškinimas, visų pirma atsakymas į klausimą, ar žymuo, kurį prašoma įregistruoti kaip Europos Sąjungos prekių ženklą, atitinka Reglamento Nr. 207/2009 4 straipsnyje nustatytas sąlygas, įskaitant galimybę jį pavaizduoti grafiškai, ir ar jis gali būti prekių ženklas, yra išankstinis etapas, būtinas norint išnagrinėti ieškinio pagrindus, kildinamus iš Reglamento Nr. 207/2009 7 straipsnio 1 dalies b punkto ir Reglamento 2017/1001 95 straipsnio 1 dalies pažeidimo.

80. Mano žiniomis, šis aiškinimas atspindi neseniai Bendrojo Teismo suformuotą jurisprudenciją²⁰. Šiuo klausimu reikia pažymėti, kad skundžiamo sprendimo 46 punkte Bendrasis Teismas cituoja savo 2021 m. spalio 6 d. Sprendimą *M/S.Indeutsch International/EUIPO – 135 Kirkstall (V formos kreivės tarp dviejų lygiagrečių linijų)*²¹, nuo kurio, atrodo, prasidėjo ši nauja jurisprudencijos kryptis. Taigi kyla klausimas, ar ši jurisprudencija yra grindžiama Sąjungos teise.

81. Pirmiausia reikia priminti, kad pagal Teisingumo Teismo suformuotą jurisprudenciją *kievienas iš* Reglamento Nr. 207/2009 7 straipsnio 1 dalyje išvardytų *atsisakymo registruoti pagrindų nepriklauso nuo kitų ir turi būti nagrinėjamas atskirai*²². Teisingumo Teismas taip pat pažymėjo, kad minėti atmetimo pagrindai turėtų būti aiškinami atsižvelgiant į bendrąjį interesą,

²⁰ Šiuo klausimu žr. Büscher, W./Kochendörfer, M., *Unionsmarkenverordnung Beck'scher Online-Kommentar*, 32 leidimas, 7 straipsnis, 77 punktas.

²¹ T-124/20, nepaskelbtas Rink., EU:T:2021:668, 47 punktas.

²² Žr. 2003 m. balandžio 8 d. Sprendimą *Linde ir kt.* (C-53/01–C-55/01, EU:C:2003:206, 67 punktas) ir 2004 m. spalio 21 d. Sprendimą *VRDT / Erpo Möbelwerk* (C-64/02 P, EU:C:2004:645, 39 punktas).

kuriuo kiekvienas jų yra grindžiamas. Nagrinėjant kiekvieną iš atmetimo pagrindų bendrasis interesas, į kurį atsižvelgiama, gali ar net turi atspindėti skirtingus argumentus, kurie priklauso nuo nagrinėjamo atsisakymo registruoti pagrindo²³.

82. Man neatrodo, kad pagal minėtą jurisprudenciją, kuri akivaizdžiai grindžiama kiekvieno iš Reglamento Nr. 207/2009 7 straipsnio 1 dalyje išvardytų absoliučių atsisakymo pagrindų savarankiškumo principu, būtinai draudžiamas toks išaiškinimas, kuriam pritarė Bendrasis Teismas ir pagal kurį pirmiausia reikia išnagrinėti, ar nagrinėjamas žymuo atitinka šio reglamento 4 straipsnyje nurodytas sąlygas, kaip reikalaujama pagal to reglamento 7 straipsnio 1 dalies a punktą. Man atrodo, kad šį išaiškinimą veikiau galima suprasti kaip *nurodymą administracijai ir praktikuojančiam teisininkui visų pirma patikrinti, ar laikomasi pagrindinių reikalavimų, keliamų žymenų registracijai*. Visų pirma man atrodo, kad toks aiškinimas nekelia abejonių dėl kitų atsisakymo pagrindų taikymo srities. Taigi, jei paaiškėtų, kad nagrinėjamu atveju 7 straipsnio 1 dalies a punktas netaikytinas, o tai turi patikrinti EUIPO, taip pat privaloma patikrinti, ar taikytini ir kiti atmetimo pagrindai. Šiuo atžvilgiu nebūtinai esama prieštaravimo tarp šios Bendrojo Teismo sukurtos naujos jurisprudencijos krypties ir Teisingumo Teismo suformuotos jurisprudencijos.

83. Nepaisant šio požiūrio, yra keli Bendrojo Teismo pateiktą išaiškinimą pagrindžiantys argumentai, kuriuos išdėstysiu toliau.

84. Pirmą, apie minėtą pirmumą byloja pati Reglamento Nr. 207/2009 7 straipsnio 1 dalies a arba b punkto *formuluotė*. 7 straipsnio 1 dalies b punkte kalbama apie prekių ženklus, o 7 straipsnio 1 dalies a punkte – apie žymenis. Taigi 7 straipsnio 1 dalies a punkto kontekste pirmiausia reikia ištirti, ar nagrinėjamas žymuo gali būti laikomas prekių ženklu pagal šio reglamento 4 straipsnį. Paskui 7 straipsnio 1 dalies b punkte nagrinėjamas klausimas, ar žymuo, kuris iš principo gali būti prekių ženklu, gali atlikti ir kilmės nuorodos funkciją.

85. Antra, iš Reglamento Nr. 207/2009 7 straipsnio *struktūros* taip pat matyti, kad 7 straipsnio 1 dalies a punktas yra viršesnis už 7 straipsnio 1 dalies b punktą. 7 straipsnio 3 dalyje numatyta, kad prekių ženklo skiriamąjį požymį nebuvimas gali būti kompensuotas, jei dėl naudojimo prekių ženklas įgijo skiriamąjį požymį. Vis dėlto tai logiškai reiškia, kad prašomas įregistruoti žymuo taip pat turi būti prekių ženklas, kaip tai suprantama pagal šio reglamento 7 straipsnio 1 dalies a punktą, nes šio atsisakymo įregistruoti pagrindo negalima apeiti remiantis naudojimu.

86. Trečia, minėtų nuostatų *prasmė ir tikslas* taip pat patvirtina tokį pirmumą. Iš tikrųjų prekių ženklo skiriamąjį požymį klausimą logiškai galima analizuoti tik tada, kai pirmiausia nustatoma, su koku žymeniu iš tikrųjų turi būti siejamas skiriamasis požymis. Vadinas, pirmiausia reikia nustatyti, ar žymuo, kurį prašoma įregistruoti, gali būti pakankamai grafiškai pavaizduotas arba ar jis yra pakankamai tikslus, kad juo būtų galima remtis nagrinėjant šio konkretaus žymens skiriamąjį požymį.

87. Atsižvelgdamas į tai, kas išdėstyta, manau, kad Bendrojo Teismo pateiktas išaiškinimas dėl Reglamento Nr. 207/2009 7 straipsnio 1 dalies a punkte numatyto atsisakymo registruoti pagrindo taikymo pirmumo nėra teisiškai klaidingas. Vadinas Bendrasis Teismas pagrįstai savo iniciatyva iškėlė ieškinio pagrindą, susijusį su teisės akto taikymo srities pažeidimu pagrindinėje

²³ Žr. 2004 m. balandžio 29 d. Sprendimą *Henkel / VRDT* (C-456/01 P ir C-457/01 P, EU:C:2004:258, 45 ir 46 punktai).

byloje. Kaip jau minėjau, man atrodo, kad aprašytomis aplinkybėmis Teisingumo Teismo įsikišimas buvo būtinas siekiant *išvengti Apeliacinės tarybos padarytos teisės klaidos įsitvirtinimo*²⁴.

***d) Dėl neteisėto naudojimosi Bendrajam Teismui
Reglamento (ES) 2017/1001 72 straipsnio 3 dalimi suteikta teise pakeisti sprendimą***

88. Kita vertus, man atrodo, kad Bendrojo Teismo naudojimasis Reglamento 2017/1001 72 straipsnio 3 dalimi jam suteikta teise pakeisti sprendimą, siekiant patvirtinti jo pateiktą Reglamento Nr. 207/2009 7 straipsnio 1 dalies išaiškinimą, yra teisiškai abejotinas. Mano nuomone, šioje Bendrojo Teismo argumentavimo stadijoje buvo padaryta didelė teisės klaida, kuria galima pateisinti skundžiamo sprendimo panaikinimą. Būtina išsamiai išnagrinėti atitinkamas šio sprendimo dalis.

89. Skundžiamo sprendimo 50 punkte Bendrasis Teismas paaiškino, kad siekiant nuspręsti, ar šioje byloje nagrinėjant paraišką įregistruoti prekių ženklą taikytinas Reglamento Nr. 207/2009 7 straipsnio 1 dalies b punktas, reikia išnagrinėti, ar prašomas įregistruoti žymuo atitinka to paties reglamento 4 straipsnyje nurodytas registracijos sąlygas, t. y. be kita ko, ar jis gali būti pavaizduotas grafiškai.

90. Skundžiamo sprendimo 55–57 punktuose Bendrasis Teismas pats išsamiai įvertino aptariamą žymenį ir šio sprendimo 58 punkte padarė išvadą, jog minėtas žymuo neatitinka Reglamento Nr. 207/2009 4 straipsnyje nustatytų sąlygų, todėl jam taikomas šio reglamento 7 straipsnio 1 dalies a punkte numatytas absoliutaus atsisakymo registruoti pagrindas. Bendrasis Teismas, pats atlikdamas faktinių aplinkybių vertinimą, užima EUIPO vietą ir taip viršija pagal Sąjungos teisę jam suteiktus įgaliojimus. Padarius šią išvadą reikia pateikti keletą bendrų pastabų dėl intelektinės nuosavybės teisių teisminės apsaugos.

1) Dėl kompetencijos vertinti faktines aplinkybes intelektinės nuosavybės srityje

91. Šiuo klausimu primintina, kad tokį faktinių aplinkybių vertinimą turi atlikti tik kompetentingi EUIPO padaliniai²⁵. Pirma, kalbama apie ekspertą, kuris pagal Reglamento 2017/1001 160 straipsnį „yra atsakingas už [EUIPO] vardu priimamus sprendimus dėl paraiškų įregistruoti ES prekių ženklus“. Viena iš jam patiktų užduočių – nustatyti, ar yra pagrindas atsisakyti įregistruoti žymenį kaip Europos Sąjungos prekių ženklą. Antra, ši teisė suteikiama apeliacinėms taryboms, kurios pagal šio reglamento 165 straipsnį yra atsakingos už sprendimus, priimamus dėl apeliacijų dėl minėtų sprendimų. Kaip matyti iš to paties reglamento 71 straipsnio 1 dalies, „[i]šnagrinėjusi apeliacijos leistinumą, Apeliacinė taryba priima sprendimą dėl apeliacijos“. Šiuo tikslu Apeliacinė taryba gali „arba *pasinaudoti kokiais nors skyriaus, atsakingo už sprendimą, dėl kurio pateikta apeliacija, kompetencijai priklausančiais įgaliojimais*, arba perduoti bylą tam skyriui nagrinėti toliau“.

92. Kita vertus, kai nagrinėjamas ieškinys dėl Apeliacinės tarybos priimto sprendimo panaikinimo, pagal Reglamento 2017/1001 72 straipsnio 1 dalį Bendrajam Teismui ši teisė nesuteikiama. Nors iš šio reglamento 72 straipsnio 3 dalies matyti, kad Bendrasis Teismas „turi *jurisdikciją* panaikinti arba *pakeisti ginčijamą sprendimą*“, iš tikrųjų ji apima *tik ginčijamą*

²⁴ Žr. šios išvados 75 punktą.

²⁵ Šiuo klausimu žr. Chirulli, P., De Lucia, L., *Non-Judicial Remedies and ES Administration*, IV skyrių („Administrative review before the ES agencies' Boards of Appeal“), 1-asis leidimas, Abingdon, 2021 m., p. 134 ir paskesni.

*sprendimų teisėtumo priežiūrą*²⁶, nes Sąjungos teismas *negali iš dalies pakeisti ginčo*, perduoto nagrinėti Apeliacinei tarybai, *faktinio ir teisinio pagrindo*. Kaip paaikšinsiu toliau, ši teisė visai nereiškia neribotos jurisdikcijos įgyvendinimo ta prasme, kad minėtas teismas galėtų pakeisti minėtos tarybos vertinimą savuoju arba atlikti vertinimą, dėl kurio ši taryba dar nepareiškė nuomonės²⁷.

2) Dėl intelektinės nuosavybės teisių teisminės apsaugos organizavimo Sąjungos teisinėje sistemoje

93. Tokį jurisdikcijos padalijimą lemia intelektinės nuosavybės teisių teisminės apsaugos organizavimas Sąjungos teisinėje sistemoje. Pirmiausia suinteresuotosios šalys gali pateikti apeliaciją EUIPO apeliacinėms taryboms, kurios atlieka dvi funkcijas: viena vertus, veikia kaip filtras, mažinantis Sąjungos teismuose nagrinėjamų bylų skaičių, o kita vertus, veikia kaip peržiūros institucijos, besispecializuojančios srityje, kurioje imasi veiksmų, t. y. intelektinės nuosavybės teisėje. Vėliau galima pareikšti ieškinį Sąjungos teisme, kuris tokiu atveju apsiriboja tik šių tarybų sprendimų teisėtumo kontrole, tačiau, esant tam tikroms sąlygoms, šis teismas *turi jurisdikciją pakeisti šiuos sprendimus*.

94. Sąjungos teisės aktų leidėjas numatė administracinių ir teisminių teisių gynimo priemonių įvairiais lygmenimis sistemą, kurioje *faktų lygmeniu pagrindinį, ginčo dalyką lemiantį vaidmenį atlieka Apeliacinė taryba*²⁸. Taigi Sąjungos teismo kontrolė turi būti suprantama kaip „antrinis“ įsikišimas, nes jis gali ne tik panaikinti ginčijamą sprendimą, bet ir, tam tikromis sąlygomis, greitai ir veiksmingai išspręsti ginčą, paisydamas institucinės pusiausvyros. Siekdamas sutaupyti šalims brangaus laiko ir kartu atleisti atitinkamą specializuotą administracinę instituciją nuo papildomos užduoties, Sąjungos teisės aktų leidėjas įgaliojo Sąjungos teismą pakeisti EUIPO apeliacinės tarybos sprendimą. Siekiant gero administravimo, norima išvengti bylos grąžinimo minėtai tarybai, kai esamoje bylos stadijoje galima priimti sprendimą, ir taip leisti teismui *atkurti visišką skundžiamo sprendimo teisėtumą*²⁹.

3) Teisės pakeisti sprendimą įgyvendinimo sąlygos

95. Tam, kad Sąjungos teismas galėtų pasinaudoti savo teise pakeisti sprendimą intelektinės nuosavybės bylose, reikia, kad *esamoje bylos stadijoje būtų galima priimti sprendimą*. Taigi būtina, kad minėtas teismas, net neprivalėdamas išsamiai pakartotinai išnagrinėti bylos, turėtų visus teisinius ir faktinius duomenis, būtinus tam, kad galėtų pakeisti EUIPO apeliacinės tarybos sprendimą. Vadinas, *jei Sąjungos teismas nustato, kad aplinkybė, svarbi siekiant atlikti prašomą sprendimo pakeitimą, nenurodoma tarp aplinkybių, kuriomis buvo grindžiamas skundžiamas sprendimas, jis negali pakeisti minėto sprendimo*. Kita vertus, kai EUIPO apeliacinė taryba įvertina visus šiam tikslui svarbius elementus, ji gali atkurti to sprendimo teisėtumą jį pakeisdama³⁰.

²⁶ 2008 m. gruodžio 18 d. Sprendimas *Les Éditions Albert René / VRDT* (C-16/06 P, EU:C:2008:739, 123 punktas).

²⁷ 2011 m. liepos 5 d. Sprendimas *Edwin / VRDT* (C-263/09 P, EU:C:2011:452, 72 punktas).

²⁸ Šiuo klausimu žr. generalinės advokatės J. Kokott išvadą byloje *Edwin / VRDT* (C-263/09 P, EU:C:2011:30, 99 punktas).

²⁹ Šiuo klausimu žr. Expert, H./Poullet, C., „Le pouvoir de réformation du juge de l'Union en matière de propriété intellectuelle“ („Europos Sąjungos teisėjo įgaliojimai keisti sprendimus intelektinės nuosavybės srityje“), *Journal de droit européen*, 2019, Nr. 255, p. 3.

³⁰ Kaip matyti iš naujausios Bendrojo Teismo jurisprudencijos, jis pats pripažino šiuos reikalavimus. Žr. 2014 m. rugsėjo 11 d. Sprendimą *El Corte Inglés/VRDT – Baumarkt Praktiker Deutschland (PRO OUTDOOR)* (T-127/13, nepaskelbtas Rink., EU:T:2014:767, 31 punktas), ir 2021 m. spalio 6 d. Sprendimą *M/S.Indeutsch International / EUIPO – 135 Kirkstall (V formos kreivės tarp dviejų lygiagrečių linijų)* (T-124/20, nepaskelbtas Rink., EU:T:2021:668, 76 punktas).

96. Kai esamoje bylos stadijoje galima priimti sprendimą, Sąjungos teismas gali pakeisti EUIPO Apeliacinės tarybos sprendimą taip, kad jis atitiktų sprendimą, kurį ši taryba turėjo priimti pagal teisės aktus, galiojusius tuo metu, kai jai buvo pateiktas administracinis skundas. Taigi šiomis aplinkybėmis reikia atmesti bet kokią Sąjungos teismo požiūrio subjektyvumą. Nereikia nei mechaniškai nustatyti konstatuotos skundžiamo sprendimo klaidos pasekmių, nei įvertinti, ar įgyvendinant kompetenciją panaikinti sprendimą pakankamai apsaugomos ieškovo teisės, bet reikia, *atsižvelgiant į nustatytas faktines ir teisinės aplinkybes*, nustatyti, koks sprendimas turėjo būti teisėtai priimtas³¹. Jo kompetencija pakeisti sprendimą negali būti platesnė už pačios Apeliacinės tarybos kompetenciją, todėl Bendrasis Teismas neturi teisės, pavyzdžiui, duoti EUIPO nurodymų dėl prekių ženklo skelbimo ar registravimo³².

97. Kaip Teisingumo Teismas iš esmės nurodė 2011 m. liepos 5 d. sprendime *Edwin / VRDT*, pabrėždamas, kad intelektinės nuosavybės bylose teisė pakeisti sprendimą įgyvendinama patikrinus Apeliacinės tarybos atliktą vertinimą, toks pakeitimas galimas tik tuo atveju, kai *nustatoma, kad šis sprendimas iš esmės neteisėtas*. Teisingumo Teismo teigimu, tokiu atveju daroma prielaida, kad „sprendimą <...> priimant egzistavo vienas iš panaikinimo ar pakeitimo pagrindų, išvardytų [Reglamento 2017/1001 72 straipsnyje]“³³. Iš to išplaukia, kad net jei pagal proceso taisyklės ieškovas iš esmės turi nurodyti vieną iš šių panaikinimo pagrindų ginčo kontekste, niekas nedraudžia teismui suteikti įgaliojimus *savo iniciatyva nurodyti lygiavertę aplinkybę, pateisinančią administracinio sprendimo pakeitimą*. Iš tikrųjų, kaip jau nurodžiau šioje išvadoje, Sąjungos teismas, atlikdamas teisėtumo garanto vaidmenį, privalo įsikišti tuo atveju, kai tai atrodo pagrįsta³⁴, žinoma, su sąlyga, kad tenkinamos įgaliojimo pakeisti sprendimą įgyvendinimo sąlygos.

4) Bendrojo Teismo teisinių argumentų nagrinėjimas atsižvelgiant į taisykles, reglamentuojančias teisės pakeisti sprendimą įgyvendinimą

98. Nagrinėjamu atveju reikia konstatuoti, kad Bendrasis Teismas nesilaikė teisės normų, reglamentuojančių įgaliojimų pakeisti sprendimą vykdymą. Konkrečiai kalbant, *esamoje bylos stadijoje nebuvo galima priimti sprendimo*, nes Apeliacinė taryba neišnagrinėjo Reglamento Nr. 207/2009 7 straipsnio 1 dalies a punkte numatyto absoliutaus atsisakymo pagrindo. To nepaisydamas, Bendrasis Teismas pats jį išnagrinėjo, *ex officio* iškėlęs pagrindą, susijusį su teisės akto taikymo srities pažeidimu. Tai darydamas Bendrasis Teismas neatsižvelgė į tai, kad teisė pakeisti sprendimą nenulemia jo teisės pakeisti Apeliacinės tarybos vertinimo savuoju. *Bendrasis Teismas tikrai neturi teisės atlikti vertinimo, dėl kurio minėta taryba dar nėra pareiškusi nuomonės*. Atlikdamas pirminį faktinių aplinkybių tyrimą, Bendrasis Teismas pasinaudojo jurisdikcija, kuri, kaip jau nurodžiau, priklauso išimtinai Apeliacinei tarybai. Pažeisdamas taisykles, reglamentuojančias teisės pakeisti sprendimą įgyvendinimą, *Bendrasis Teismas ne tik patikrino Apeliacinės tarybos sprendimo teisėtumą, bet ir priskyrė sau jurisdikciją vertinti faktines aplinkybes*³⁵.

³¹ Kaip generalinis advokatas M. Bobek paaiškino savo išvadoje byloje *Apple and Pear Australia ir Star Fruits Diffusion / EUIPO* (C-226/15 P, EU:C:2016:250, 74 punktas) sprendimų pakeitimo kompetencija turi būti naudojama iš esmės tik tais atvejais, kai patikrinęs Apeliacinės tarybos atliktą vertinimą Bendrasis Teismas, remdamasis nustatytomis faktinėmis ir teisinėmis aplinkybėmis, gali nustatyti, kokią sprendimą turėjo priimti Apeliacinė taryba.

³² Šiuo klausimu žr. Kur, A., von Bomhard, V., Albrecht, F., *Markengesetz, Verordnung über die Unionsmarke – Kommentar*, 37 leid., Miunchenas, 2014, 72 straipsnio 72 punktą.

³³ 2011 m. liepos 5 d. Sprendimas *Edwin / VRDT* (C-263/09 P, EU:C:2011:452, 71 punktas).

³⁴ Žr. šios išvados 72 ir paskesnius punktus.

³⁵ Žr. šios išvados 91, 92 ir 94 punktus.

99. Bendrasis Teismas pasinaudojo teise pakeisti sprendimą, nors susiklosčiusioje padėtyje negalėjo nustatyti, kokią sprendimą turėjo priimti Apeliacinė taryba. Kadangi Apeliacinė taryba nepareiškė nuomonės dėl Reglamento Nr. 207/2009 7 straipsnio 1 dalies a punkto taikymo, *Bendrasis Teismas negalėjo pakankamai tiksliai nustatyti teisinio pagrindo, kuriuo EUIPO galiausiai grįstų savo atsisakymą įregistruoti nagrinėjamą žymenį kaip Europos Sąjungos prekių ženklą.* Taigi Bendrasis Teismas peržengė savo jurisdikcijos ribas. Ši teisės klaida man atrodo ypač rimta nagrinėjamo atvejo aplinkybėmis, nes ji rodo, kad buvo akivaizdžiai nepaisyta privalomos institucinės sistemos, kurioje veikia Reglamento 2017/1001 72 straipsnio 3 dalyje įtvirtinta teisė pakeisti intelektinės nuosavybės srityje priimtą sprendimą.

100. Dėl visų šių aplinkybių darau išvadą, kad EUIPO nurodytas pagrindas turi būti pripažintas pagrįstu.

3. Galutinės pastabos

101. Remdamasis pirmiau pateikta analize, siūlau patenkinti apeliacinį skundą. EUIPO reikalavimas turi būti patenkintas, o ginčijamas sprendimas panaikintas *visa apimtimi*. Nors Bendrojo Teismo padaryta teisės klaida susijusi tik su paskutiniu jo teisinio argumentavimo etapu, susijusiu su teisės pakeisti sprendimą įgyvendinimu, vis dėlto jo nagrinėti teisiniai aspektai yra neatsiejamai susiję, todėl dėl jų reikia priimti sprendimą *ex novo*.

102. Kadangi ginčui išspręsti vis dar reikia atlikti vertinimus, manau, kad esamoje bylos stadijoje Teisingumo Teismas negali priimti sprendimo, kaip tai suprantama pagal Europos Sąjungos Teisingumo Teismo statuto 61 straipsnio pirmą pastraipą. Taigi rekomenduoju grąžinti bylą Bendrajam Teismui, kad šis priimtų sprendimą, atsižvelgdamas į Teisingumo Teismo išspręstus teisės klausimus.

103. Kadangi siūlau bylą grąžinti Bendrajam Teismui, klausimo dėl bylinėjimosi išlaidų, susijusių su apeliaciniu procesu, nagrinėjimą reikia atidėti.

VII. Išvada

104. Atsižvelgdamas į tai, kas išdėstyta, Teisingumo Teismui siūlau:

- 1) panaikinti visą 2022 m. gruodžio 7 d. Europos Sąjungos Bendrojo Teismo sprendimą *Neoperl / EUIPO (Cilindro formos santechninio įdėklo vaizdas)* (T-487/21, EU:T:2022:780);
- 2) grąžinti bylą Europos Sąjungos Bendrajam Teismui ir
- 3) atidėti bylinėjimosi išlaidų klausimo nagrinėjimą.